

Αυστηρότερες οι περιβαλλοντικές πρόνοιες για όλα τα νέα κτίρια μέχρι το 2020

Συνέντευξη στην Κυριακή Αντωνίου

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου
Επίτροπος
Περιβάλλοντος

Καθώς ο πλανήτης το επιβάλλει, ένας δραστήριος Επίτροπος και πρώτος Επίτροπος Περιβάλλοντος στην Κύπρο, ο κ. Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, παρακολουθεί, ενημερώνει, συμβουλεύει και επεμβαίνει όπου χρειάζεται, όχι μόνο για τη δημιουργία περιβαλλοντικής συνείδησης, αλλά και για τις περιβαλλοντικές εφαρμογές που πρέπει να γίνουν στο άμεσο μέλλον.

Λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης για εξοικονόμηση ενέργειας και το ρόλο που μπορεί και πρέπει να διαδραματίσει ο οικοδομικός τομέας, ζητήσαμε από τον κ. Θεοπέμπτου να μοιραστεί μαζί μας τις γνώσεις του, όσον αφορά στην προσαρμογή των κτιρίων στα περιβαλλοντικά δεδομένα. Η νέα στρατηγική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σύμφωνα με πρόσφατη ανακοίνωσή της, δίδει έμφαση στους δύο τομείς με το μεγαλύτερο δυναμικό εξοικονόμησης ενέργειας: τις μεταφορές και τα κτίρια.

Ποιές πρόνοιες πρέπει να πληρούν τα κτίρια, για να ονομάζονται οικολογικά;

Ένα Οικολογικό κτίριο, εκτός από το σωστό προσανατολισμό, πρέπει να περιλαμβάνει πρόνοιες για μια σειρά από θέματα, όπως, αυτά της ενέργειας, της κατανάλωσης και χρήσης νερού, των αποβλήτων, των μεταφορών, των εσωτερικών χώρων, του κήπου / αυλής και των υλικών κατασκευής.

Τί θα πρέπει να ληφθεί υπόψη, στο στάδιο του σχεδιασμού μίας οικοδομής και ποιές μετατροπές μπορούν να γίνουν σε ήδη υφιστάμενα κτίρια για να πληρούν τις πιο πάνω πρόνοιες;

Στο στάδιο του σχεδιασμού, το πιο σοβαρό θέμα είναι ο προσανατολισμός του κτιρίου. Φυσικά όλα είναι πολύ πιο εύκολα, όταν το σχέδιο που σχεδιάζεται από την αρχή, είναι σωστό οικολογικά.

Όλα είναι πολύ πιο εύκολα, όταν το σχέδιο που σχεδιάζεται από την αρχή, είναι σωστό οικολογικά.

Για υφιστάμενα κτίρια, τεχνολογία υπάρχει για την εφαρμογή θερμομόνωσης, με ορισμένα από τα μέτρα να μπορούν να εφαρμοστούν σε διαφορετικό βαθμό δυσκολίας το κάθε ένα. Άλλα πράγματα, όπως η επιλογή βαφής, επίπλων, λαμπτήρων και διαχείρισης θεμάτων νερού όπως π.χ. το νερό της βροχής είναι πιο εύκολο να γίνουν.

Είμαστε ίσως ακόμη, σε πολύ πρώιμο στάδιο όσον αφορά τη νομοθετική ρύθμιση σε θέματα ενέργειας και περιβάλλοντος. Τί απαιτεί μέχρι στιγμής η νομοθεσία, λαμβάνοντας υπόψη και τις υποχρεώσεις μας προς την Ε.Ε.;

Είναι αλήθεια ότι τώρα πληρώνουμε το κόστος της καθυστερημένης εφαρμογής όρων για την ενεργειακή συμπεριφορά των κτιρίων. Πολλές χώρες εδώ και πολλά χρόνια είχαν εφαρμόσει κανονισμούς, τους οποίους συνεχώς κάνουν και πιο αυστηρούς. Όσον αφορά στα θέματα ενέργειας, οι νομοθεσίες μας επιβάλλουν θερμομόνωση, διπλά παράθυρα, γενικό συντελεστή ενεργειακής συμπεριφοράς, υποχρεωτική εφαρμογή θερμοσίφωνα και πρόνοια εφαρμογής φωτοβολταϊκών.

Έχουμε κάποια υποχρεωτικά πρότυπα για κατοικίες στην Κύπρο, που θα συμβάλουν στον περιορισμό της περιβαλλοντικής επιβάρυνσης;

Πέραν από τα ενεργειακά πρότυπα που αναφέραμε πιο πάνω, δεν έχουμε άλλες καθαρά περιβαλλοντικές υποχρεώσεις όσον αφορά τα κτίρια. Όμως τα πράγματα θα γίνουν πάρα πολύ αυστηρά το 2018 για τα δημόσια κτίρια και το 2020 για όλα τα νέα κτίρια. Οι πρόνοιες που θα τεθούν σε εφαρμογή αναφέρονται σε σχεδόν μηδαμινής ενεργειακής κατανάλωσης κτίρια για τα οποία δεν έχουμε εμπειρίες στην Κύπρο.

Υπάρχει υποδομή στην Κύπρο για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας;

Είναι γεγονός, ότι υπάρχει κάποιο πρόβλημα με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Από τη μια οι σύμβουλοι μηχανικοί δεν είναι σωστά ενημερωμένοι ή

απλά αποφεύγουν να ασχοληθούν, εφαρμόζοντας πιο εύκολα τις παραδοσιακές τους τεχνικές και από την άλλη το κράτος έχει μια δυσκολία με τα προγράμματα επιχορηγήσεων και την εξέταση των υποθέσεων.

Υπάρχει επίσης και το πρόβλημα ότι οι κτηνοτροφικές μονάδες δεν πιέζονται αρκετά να εφαρμόσουν το νόμο που θα είχε σαν αποτέλεσμα σοβαρό ποσοστό παραγωγής ενέργειας από τα απόβλητα των μονάδων τους. Υπάρχει επίσης ανεκμετάλλευτο και το θέμα της παραγωγής ενέργειας από τα οικιακά απόβλητα, κάτι που τώρα είναι υπό εξέταση.

Υπάρχουν Σχέδια Επιχορηγήσεων αυτή τη στιγμή, για να μπορεί κάποιος να επωφεληθεί, από την εφαρμογή των όσων αναλύσαμε πιο πάνω;

Τα σχέδια επιχορηγήσεων που είναι τώρα σε εφαρμογή και τα οποία χειρίζεται το Υπουργείο Βιομηχανίας και Τουρισμού μέσω του Ειδικού Ταμείου ΑΠΕ και ΕΞ.Ε. το οποίο ιδρύθηκε με βάση τον Νόμο «περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Εξοικονόμησης Ενέργειας» του 2003, Αρ. 3706, 18.4.2003. είναι τα πιο κάτω:

- Σχέδιο Χορηγιών για ενθάρρυνση της χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας με αξιοποίηση αιολικών, ηλιακών και φωτοβολταϊκών συστημάτων, αντλιών θερμότητας με γεωεναλλάκτη καθώς και

συστημάτων αξιοποίησης βιομάζας.

Το Σχέδιο αποσκοπεί στην παροχή οικονομικών κινήτρων υπό μορφή κυβερνητικής χορηγίας ή/και επιδότησης, για την πραγματοποίηση επενδύσεων στον τομέα της εξοικονόμησης ενέργειας (ΕΞΕ) και για ενθάρρυνση της χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ). Παράλληλα, προωθεί την περιφερειακή ανάπτυξη και ενθαρρύνει την πραγματοποίηση επενδύσεων με θετικές περιφερειακές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

- Σχέδιο Χορηγιών για ενθάρρυνση της Ηλεκτροπαραγωγής από μεγάλα εμπορικά, Αιολικά, Ηλιοθερμικά και Φωτοβολταϊκά συστήματα και την αξιοποίηση της Βιομάζας

Το Σχέδιο αποσκοπεί στην παροχή οικονομικών κινήτρων υπό μορφή κυβερνητικής επιδότησης, για την πραγματοποίηση επενδύσεων στον τομέα της παραγωγής ηλεκτρισμού από την αξιοποίηση της Αιολικής, της Ηλιακής ενέργειας, της Βιομάζας και του Βιοαερίου που εκλύεται από χώρους υγειονομικής ταφής απορριμμάτων.

Για βοήθεια, συμβουλές, επεξηγήσεις και ότι έχει σχέση με την ενέργεια λειτουργεί τώρα και στην Κύπρο με βοήθεια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής το Ενεργειακό Γραφείο Κυπρίων Πολιτών www.cea.org.cy.

Ποιά εφαρμόσιμα συστήματα υπάρχουν σε άλλες χώρες όσον αφορά στην εξοικονόμηση ενέργειας και στη μείωση της περιβαλλοντικής επιβάρυνσης από κτιριακές εγκαταστάσεις, που εμείς ως χώρα, δεν έχουμε καν αγγίξει;

Εμείς μόλις πρόσφατα έχουμε αρχίσει να εφαρμόζουμε εναλλακτικές κατασκευαστικές μεθόδους πέραν από το μπετόν. Δεν παρέχουμε οικονομικά κίνητρα σε όσους θέλουν να κτίσουν πιο οικολογικές κατοικίες και δεν έχουμε υιοθετήσει πρότυπα. Δεν υποχρεώνουμε στις πολυκατοικίες να υπάρχει περιβαλλοντικός χώρος για να μαζεύνονται

Δεν παρέχονται οικονομικά κίνητρα σε όσους θέλουν να κτίσουν πιο οικολογικές κατοικίες και δεν έχουμε υιοθετήσει πρότυπα.

και να διαχωρίζονται εκεί τα οικιακά απόβλητα, αλλά βάζουμε άσχημους κάδους στους δρόμους. Ένα μεγάλο πλήγμα, είναι και το γεγονός ότι οι πολεοδομικοί κανονισμοί, δυσκολεύουν την κατασκευή σκιάστρων πάνω από τα ανοίγματα, κάτι που και οι εταιρείες ανάπτυξης εκμεταλλεύονται κατασκευάζοντας πολυκατοικίες χωρίς εξωτερική σκίαση παρά μόνο το τζάμι.

Τί πρέπει να προσέξουμε για λιγότερη ρύπανση των εσωτερικών χώρων από οικοδομικά υλικά; Είναι ελεγχόμενα τυχόν τοξικά και βλαβερά για την υγεία προϊόντα που πιθανόν να χρησιμοποιηθούν τόσο κατά την ανέγερση μίας οικοδομής, όσο και αργότερα από τους ενοίκους;

Αυτό είναι ακόμη ένα θέμα, που δυστυχώς οι Κύπριοι καταναλωτές δεν έχουν ενημέρωση. Για ένα υγιεινό εσωτερικό χώρο, θα πρέπει να προσέξουμε τις βαφές σε τοίχους και έπιπλα, τα συντηρητικά σε ξύλινα έπιπλα και πατώματα, να αποφεύγουμε οτιδήποτε μαζεύει σκόνη π.χ. χαλιά και προεξοχές στους τοίχους και να χρησιμοποιούμε οικολογικά καθαριστικά. Για να βοηθήσουμε όμως ακόμη περισσότερο το περιβάλλον, καλό θα ήταν να προσέχουμε και την προέλευση των υλικών και ιδιαίτερα του ξύλου. Υπάρχει μια σειρά από πρότυπα και σήματα στα οποία μπορούμε να βασιστούμε για τις αγορές μας.

Όσον αφορά στο θέμα των χώρων απόρριψης αδρανών υλικών, που απασχόλησε έντονα τον τελευταίο καιρό τους εμπλεκόμενους φορείς, έχετε καθόλου πληροφόρηση για τις ενέργειες που έχουν γίνει από το κράτος, για την αντιμετώπιση του προβλήματος;

Η εφαρμογή του ελέγχου της απόρριψης των Αποβλήτων Κατασκευών Εκσκαφών και Κατεδαφίσεων (ΑΚΕΚ) έχει καθυστερήσει πάρα πολύ στην Κύπρο. Η νομοθεσία έχει ετοιμαστεί εδώ και πάνω από ένα χρόνο τώρα, αλλά δυστυχώς, οι κανονισμοί δεν έχουν φτάσει ακόμη στη Βουλή για ψήφιση. Να υπενθυμίσω ότι πολλά από τα προβλήματα που έχουμε στην ύπαιθρο είναι ακριβώς από την απόρριψη αυτών των αποβλήτων.

Δράττοντας της ευκαιρίας, θα θέλαμε τέλος να κλείσουμε με κάποιες απλές περιβαλλοντικές συμβουλές, που μπορούμε να εφαρμόσουμε στην καθημερινότητά μας.

Αποφεύγουμε τη χρήση αυτοκινήτου αντικαθιστώντας το με περπάτημα και χρήση ποδηλάτου, φυτεύουμε δέντρα και πράσινο, σβήνουμε τα φώτα, χρησιμοποιούμε λαμπτήρες χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης, κάνουμε κομποστοποίηση στον κήπο μας και πάνω από όλα ανακυκλώνουμε.

Τα πράγματα θα γίνουν πάρα πολύ αυστηρά το 2018 για τα δημόσια κτίρια και το 2020 για όλα τα νέα κτίρια. Οι πρόνοιες που θα τεθούν σε εφαρμογή, αναφέρονται σε σχεδόν μηδαμινής ενεργειακής κατανάλωσης κτίρια για τα οποία δεν έχουμε εμπειρίες στην Κύπρο.

